

Zsuzsanna Gahse

CSENDÉLETEK

NATURA MORTA, 1

Önbizalmamra kell építenem, és be kell érnem azzal, hogy olyan vagyok, amilyen vagyok, és hogy hű vagyok magamhoz. Ennyi vagyok, nem több, és nem kevesebb, ez vagyok, akárki és akárhogyan pillant is rám. Pillantások és vélemények nem érdekelnek. Vagyok, mégpedig az asztalon vagyok, nem kedvem ellenére, az asztalon, alma vagyok. Éppenséggel alma vagyok.

NATURA MORTA, 2

Tekintsük tehát úgy, mintha eddig semmit sem mondtunk volna; leírva a csendélet meglehetősen halott. Mindaz, amiről írva áll, hogy ott van, nincs ott, csak ott kellene lennie, és mégsem. Így van ez akkor is, ha festő fest csendéletet. Akkor abból, amit fest, semmi sincs jelen, mégis láthatók a dolgok, amelyeket ebben a Semmiben megfest, a szavak azonban csak jelzések (nem rajzolt jelek, hanem jelzések), és semmi sem látható. Mindenki tudja, hogy semmi sincs ott, ha valaki csak mond valamit, égen-földön semmi, se szőlő, se tál, se falra szögezett fogoly, mely fejfelé csüng élettelenül, se asztal, se fehér orgonák az otromba vázában (mellesleg orgona és szőlő egyidejű jelenléte nem szükségyszerű), az ablakon áttörő friss délelőtti fény, mely az orgonafehérségnek meghökkentően fehér árnyalatot kölcsönöz, és mély tarka árnyakat vet a terítőre, mindez semmiség, és büzlik a fogoly már, és a vörös hajú, kövér nő, aki látkörünkbe kerül most, ha kissé hátralépünk, és az asztal mellett a padlót is nézzük, ott, az asztallábnál fekszik hasmánt a padlón, a lábán cipő, tarkójából szivárog a vér, nem halott, hanem sebesült, és három napja mozdulatlanul fekszik ezen a helyen, az asztal mellett.

A JÓ SÜLT

Anya vasárnaponként egy csokor csalánt tett az asztalra. Egészséges ebbe a zöldségfélebe belelépni, a csalánba, fellobogni és aztán valóban lehűtve lehűlni. A lábunk közé viszont pelenkát rakott, mint (hegyes állú) fiatal asszony, hogy feltartóztassa és rögvest elválassza tőlünk mindazt, ami lágy és szilárd. És anya még ma is fiatal.

SZERENCSE

Jönnek mind visszafelé a dinnyék. Gyorsan görögnek, lefelé, az Alpokon át, délnek, Murillo, ah, az édes dinnyék, mily gyorsan görögnek tova, még szerencse.

CSENDÉLET FOGOLLYAL

Először gyümölcsöt ettek, váltakozva vettek szilvát és őszibarackot a cintárból és körtét a kosárból, és mivel hármuk közül senki sem szólt egy szót sem, a beszéd ugyanis cserben hagyta őket, hát tovább ettek, miközben a halott fogoly a falon csüngött fejjel lefelé. Súlyos, tarka tollazatú madár volt, egyik lábát vasszeghez kötözték, és most rezdületlenül lógott az asztal fölött, egyik szárnya lefelé bicsaklott, és elővillantak a belső tollak. A három étkező ember szilvákat nyomott szét, kivették magvukat, a faasztalra tették, és lassan a körtékbe haraptak. Még legalább egy tucát őszibarack maradt a tálban. Nem nyúltak hozzájuk, és tehetetlen szótlanságukban lassan nekikészülődtek, hogy kölcsönösen felfalják egymást, egyikük rádőlt a másik karjára, és belerágta oda magát, emez pedig, érezvén a harapást, a harmadik nyakához hajolt, és miközben érezte a harapást, mindinkább ízlelgette a másik nyakán a bőrt, ez meg, hogy ő is ízlelhessen, az asztalon át az első mellére vetette magát. Mivel másképpen nem érhatték volna el kölcsönösen egymást, egyidejűleg az asztal fölé hajoltak, és félig lehunyt szemmel ettek és hallgattak tovább.

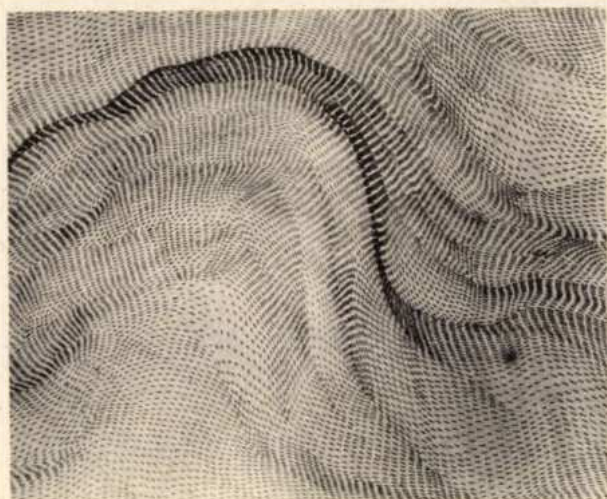
TERMÉSZETESEN

Így van ez. Így fekszik zölden a körte a fiókos szekrényen. Ilyen zöld, és ilyen a fából való fiókos szekrény, ugyanis fából van. A körte mellett üvegkancsó, benne kevéske tiszta, átlátszó, folyadék. Üvegkancsó, mely átlátszó és átlátszó folyadékot tartalmaz. Ez a helyzet az üvegedénnyel. Így van ez a körtével, a kancsóval, a fiókos szekrénnel. A körte zöld és csaknem előírásosan kerek, a fiókos szekrény felülete láthatóan fából készült, a kancsóban a folyadék tiszta, mint a víz, és a kancsó üvegből való. Az átlátszó kancsó és benne a víz is meghökkenően tiszta. Így van ez.

VADÁSZCSENDÉLET

Véletlenül úgy adódott, hogy egész élete során se délután, se reggel nem jött össze férfival, éjjelente aludt, szürkületig, következőképp szinte sejtelve sem volt arról, mi mindent élhetett volna át és élhetett volna ki ebben a tekintetben, mit mulasztott, és mit nem mulasztott, de úgynevezett szegénységében mégis egész élete során vonzották a férfiak, sőt, odavolt értük, egész lelkét betöltötte a vágy irántuk, és aztán fejfelé lefelé csüngött egy falba vert szögön, szárnyai lebecsáklottak, és kilátszottak a kéklő tollak, amelyeket korábban csak annak mutatott meg, aki alulról figyelte röptét.

EÖRSI ISTVÁN fordítása

Dadamaino (Olaszország): Dolgok mozgása